

Polisen

Rikspolisstyrelsen

Rättsavdelningen

Rättsenheten

Lars Stark

Jurist

SVARSSKRIVELSE

1 (5)

Datum

2013-02-22

Diariern (åberopas vid korresp)

RA-704-6143/11

Svea Hovrätt

Box 2290

103 17 STOCKHOLM

SVEA HOVRÄTT
040205

INKOM: 2013-02-26

MÅLNR: T 10558-12

AKTBIL: 7

Ink. till Svea hovrätt
REGISTRATORSKONTORET

2013-02-26

Ink. till Svea Hovrätt
Avd. 4 26/2 2013
Mål nr T 10558-12
Aktbil 7

Mål nr T 10558-12; Daniel Ståhl / Statens genom Rikspolisstyrelsen

Staten genom Rikspolisstyrelsen får med anledning av Daniel Ståhls överklagande och Svea Hovrätts föreläggande anföra följande.

Inställning

1. Ändringsyrkandena bestrids och staten hemställer om att Svea Hovrätt ska fastställa tingsrättens dom.
2. Yrkandet att hovrätten ska upphäva tingsrättens beslut om att mellan domen om preskription ska få överklagas särskilt bestrids.
3. Staten vidhåller den inställning som tidigare har redovisats i målet och åberopar samma omständigheter och grunder som i tingsrätten.
4. Staten yrkar ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten med ett belopp som kommer att anges senare.

Utveckling av statens inställning

Inledning

Den fråga som är aktuell i målet är om kändens rätt att föra talan om direkt diskriminering i samband med antagningsförfarandet för polisutbildningen våren 2010 är preskriberad enligt den särskilda preskriptionsbestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen (2008:567), såvitt avser handlingar som vidtagits före den 11 november 2009.

Klaganden har i sin skrivelse med överklagande av tingsrättens dom, till stöd för sin förstahandsinställning att hans talan om diskrimineringsersättning inte är preskriberad i någon del, anfört att den tillämpliga preskriptionsbestämme-

Postadress
Box 12256
102 26 Stockholm

Besöksadress
Polhemsgatan 30
Stockholm

Telefon
114 14

E-post
rikspolisstyrelsen@polisen.se
www.polisen.se

sen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen inte ska tolkas enligt sin ordalydelse utan i stället ska tolkas så att syftet med bestämmelsen uppnås. Till stöd för sin inställning har klaganden hänvisat till diskrimineringslagens förarbeten, Högsta Domstolens avgörande i fallet NJA 2012 s. 452 och den EU-rättsliga s.k. effektivitetsprincipen. Vidare har klaganden under rubriken "Hur ska begreppet den påtalade handlingen tolkas" anförts att detta ska anses motsvara den handling som slutligen avslutade hela antagningsförfarandet. Klaganden har alternativt även anförts att hans talan om diskrimineringsersättning inte är preskriberad vad gäller det sista steget i urvalsprocessen till polisutbildningen eftersom någon antagning till polisutbildningen inte kan anses ha skett innan de som erbjudits en plats på utbildningen hade tackat ja till denna. Klaganden har slutligen även överklagat tingsrättens beslut om att mellandomen om preskription får överklagas särskilt.

Preskriptionsregeln i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen

Vid bedömningen av vad som utgör en skälig preskriptionsfrist uttalas i förarbetena till diskrimineringslagen att hänsyn måste tas till det intresse som står mot den klagandes intresse av förmånliga preskriptionsregler, nämligen intresset av att snabbt få rättsläget fastställt. Fastställandet av skäliga preskriptionsfrister utgör därmed en tillämpning av den grundläggande principen om rättsäkerhet som också erkänns i EU-rätten. Vid avvägningen av de intressen som står mot varandra vid frågor om preskription när det gäller utbildningsområdet har lagstiftaren ansett att en rimlig preskriptionsfrist på utbildningsområdet är två år (se prop. 2007/08:95 s. 450 ff.). Enligt statens mening måste tolkningen av 6 kap. 6 § diskrimineringslagen i det nu aktuella målet göras i ljuset av det uttalandet. Vid bedömningen av preskriptionsfrågan måste också beaktas att klaganden i egenskap av sökande till polisutbildningen måste anses ha haft en skyldighet att hålla sig underrättad om resultatet av sin ansökan.

När det gäller klagandens i hovrätten framförda påstående att de sökande uppmanats att inte kontakta Rikspolisstyrelsen är detta en ny omständighet som, såvitt staten kan förstå, inte lagts fram i tingsrätten. Eftersom klaganden inte anförts någon giltig ursäkt för att omständigheten inte åberopats tidigare bör den enligt statens uppfattning avvisas. Om hovrätten skulle finna att klaganden ska tillåtas att åberopa den nämnda omständigheten vill staten anföra följande.

Påståendet att de sökande skulle ha uppmanats att inte kontakta Rikspolisstyrelsen kan inte vitsordas. Även om så skulle vara fallet menar staten att en sådan uppmaning inte kan ges innebörden att klaganden förhindrats att utöva sin i 2 kap. 8 § diskrimineringslagen angivna rätt att begära ut uppgifter.

Av bestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen framgår alltså att preskriptionsfristen börjar löpa när den påtalade handlingen vidtas. Det är från den tidpunkten som den påstått diskriminerade har två år på sig att ta ställning till om han vill väcka talan om diskriminering och att skaffa sig den information som han anser sig behöva för detta. Det finns inte något stöd i gällande rätt för att, som klaganden verkar mena, starten av preskriptionsfristen kan skjutas

upp till dess han anser sig ha fått all den information som han behöver för att ha framgång med sin talan.

När det gäller frågan om hur begreppet "den påtalade handlingen" ska bedömas i målet hänvisar staten till sina tidigare inlagor i målet vid tingsrätten. Staten vill peka på att i likhet med vad som var fallet i de lagar som ersattes av diskrimineringslagen är begreppet direkt diskriminering i diskrimineringslagen uppbyggt kring missgynnande, jämförelse och orsakssamband (se prop. 2007/08:95 s.101 och 486 f.). Staten anser att den bedömning som tingsrätten gjort av innebörden av begreppet "den påtalade handlingen" är riktig. Klagandens påstående att begreppet "den påtalade handlingen" ska tolkas som den sista handlingen i hela antagningsförfarandet bestrids alltså.

Klaganden har alternativt anfört att hans talan om diskrimineringsersättning inte är preskriberad vad gäller det sista steget till urvalsprocessen till polisutbildningen eftersom Rikspolisstyrelsens antagningsbeslut den 14 oktober 2009 inte faktiskt innebar att en sökande var antagen.

Grunden för klagandens talan om diskrimineringsersättning har angetts som att han utsatts för diskriminering under antagningsförfarandet för polisutbildningen. Som framgått ovan är statens uppfattning att klagandens talan innefattar ett påstående att han missgynnats under antagningsförfarandet. Det missgynnandet måste bestå i att sökande av motsatt kön och med annan etnisk bakgrund än svensk har getts företräde till tester och intervjuer i steg tre och fyra samt till antagningen i steg fem. Dessa missgynnanden har i enlighet med tingsrättens dom ägt rum senast den 14 oktober 2009 och är därför preskriberade. Vad som har förekommit efter det att Rikspolisstyrelsen fattade sitt antagningsbeslut den 14 oktober 2009 kan inte påverka bedömningen av om klagandens talan är preskriberad såvitt avser antagningen i steg fem. Staten anser således att den bedömning som tingsrätten har gjort att klagandens talan är preskriberad fram till den 11 november 2009 är riktig.

Det finns, enligt statens mening, inte något stöd i lagtext, förarbeten eller rättspraxis för att preskriptionsfristens början i det här fallet skulle vara beroende av den påstått diskriminerades kännedom om missgynnandet eller om omfattningen av den diskriminering som han eller hon anser sig ha utsatts för. Tvärtom framgår av både förarbetsuttalanden och rättspraxis att preskriptionsfristen kan börja löpa även om den påstått diskriminerade har saknat kännedom om diskrimineringen (se t.ex. prop. 1979/80:129 s. 28 och AD 2004 nr 8 och AD 2002 nr 99). Att i ett fall som det här aktuella göra beräkningen av preskriptionsfristens början beroende av uppgifter som en påstått diskriminerad väljer att lämna om sina insikter skulle, enligt staten, inte heller stämma överens med den ovan nämnda avvägning av motstående intressen som legat till grund för den tvååriga preskriptionsfristen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen.

Effektivitetsprincipen

Klaganden i sitt överklagande gjort gällande att effektivitetsprincipen påverkar tolkningen av preskriptionsregeln i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen i två olika avseenden. Enligt klaganden innehåller också effektivitetsprincipen ett ”inneboende kännedomsrekvisit”. Han har även upprepat sin i tingsrätten framförda inställning att han saknat kännedom om diskrimineringslagens omfattning eftersom han inte fått ut ett komplett jämförelsematerial över de personer som getts företräde framför honom i antagningsprocessen och att han därför inte kunnat ha kännedom om omfattningen av den diskriminering som han utsatts för. Klaganden har vidare vidhållit att det saknar betydelse om en begäran om sådana uppgifter framställs med stöd av diskrimineringslagen eller tryckfrihetsförordningen.

När det gäller innebörden av den unionsrättsliga s.k. effektivitetsprincipen och hur den ska tolkas i målet hänvisar staten till sina inlagor till tingsrätten av den 21 mars 2012 respektive den 3 september 2012. Med anledning av vad klaganden nu har anfört i hovrätten vill staten dessutom tillägga följande.

Klagandens påstående att effektivitetsprincipen påverkar hur preskriptionsbestämmelsen i 6 kap. 6 § preskriptionslagen ska tolkas är felaktig eller i vart fall missvisande. Enligt principen om processuell autonomi ankommer det på varje medlemsstats interna rättsordning att fastställa de processuella regler som gäller för en talan som syftar till att säkerställa skyddet för enskildas rättigheter enligt gemenskapsrätten. En annan sak är att det enligt gemenskapsrätten krävs att den nationella lagstiftningen inte åsidosätter rätten till ett effektivt domstolsskydd. Detta är emellertid inte liktydigt med att effektivitetsprincipen kräver att en påstått diskriminerad ska ha fått kännedom om en eventuell diskriminering eller omfattningen av en denna för att en preskriptionsfrist ska börja löpa eller på annat sätt påverkar tolkningen av den nationella bestämmelsen. Klagandens påstående bestrids således i dessa delar.

Staten vidhåller sin inställning att det inte finns skäl att åsidosätta preskriptionsbestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen med stöd av effektivitetsprincipen.

Särskilt om NJA 2012 s. 452

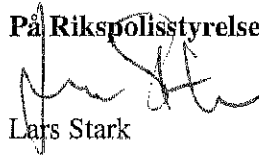
Fallet NJA 2012 s. 452 gällde frågan om hur en bestämmelse i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar skulle tillämpas i ett fall som gällde återbetalningsskyldighet av underhållsstöd. Det var således fråga om fordringspreskription. Bestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen är däremot en regel om specialpreskription på arbetsrättens område. De intresseavvägningar som ligger till grund för bestämmandet av preskriptionsfristerna på det arbetsrättsliga området är i stora delar andra än de som gäller på fordringsområdet. Redan av den anledningen finns det, enligt staten, skäl att vara försiktig med att dra en så långtgående slutsats som att NJA 2012 s. 452 ger stöd för att ordalydelsen i preskriptionsbestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen ska åsidosättas i målet. Staten delar inte heller klagandens inställning att den tolkning av 6 kap. 6 § diskrimineringslagen som tingsrätten gjort ger upp-

hov till några orimliga konsekvenser. I det här fallet är det snarare så att tingsrättens tolkning innebär en klarare och mer lättillämpad ordning än den tolkning som klaganden förespråkar.

Tingsrättens beslut att mellandomen får överklagas särskilt

Av tingsrättens dom framgår med all tydlighet på s. 3 att beslutet att avgöra frågan om preskription i en mellandom har fattats med parternas samtycke. Detta är också statens uppfattning. Klagandena i målet infann sig på tingsrättsförhandlingen och framförde inte några invändningar under förhandlingen beträffande frågan om mellandom. Det nu framförda yrkandet att hovrätten ska upphäva tingsrättens beslut att mellandomen ska få överklagas särskilt är därför både ologiskt och svårt att förstå. Enligt statens mening finns det uppenbara processekonomiska vinster med beslutet att avgöra preskriptionsfrågan i en mellandom. Staten bestrider klagandens yrkande.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

Lars Stark